

VANHUSNEUVOSTON KOKOUS teemana ikäihmisten kuntoutus

Aika: ke 26.2.2014 klo 13.00-16.00

Paikka: Laakson sairaala, Lääkärintie 8 F, 2. krs, neuvotteluhuone

Läsnä: Sirpa Asko-Seljavaara (pj.), Arja Kaistinen, Majlis Kvist, Mirja Halonen, Ritva Rautio, Markus Löfström, Juha Jolkkonen, Veijo Lehto, Inga Valjakka, Yrjö Mattila, Hannele Koli-Siiteri, Minna Ekman ja Outi Paulig (siht.)

Kohdat 1-2: Johtajalääkäri Pertti Heikkilä, ylilääkäri Hannele Merivuori, apulaisylilääkäri Marja-Liisa Laakkonen, ylihoitaja Tuija Arvo, johtava toimintaterapeutti Helena Kara, apuvälinepalvelujen osastonhoitaja Minna Salmi ja sosiaalityöntekijä Charlotta Warius

Poissa: Antti Henriksson, Erja Kauppinen, Martti Huhtamäki, Toivo Tupin

1. Kokouksen avaus ja osallistujien esittäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja esittäytyttiin.

2. Kuntoutuksen osaamiskeskuksen esittely

Pertti Heikkilä esitteli kuntoutuksen osaamiskeskuksen (Kunto) organisaatiota, tehtäviä ja henkilöstörakennetta. [Diat liitteenä](#) Toimintaa on keskitetty Laaksoon, mutta terapiahenkilöstöä on myös esim. terveystasemilla. Asiakaskunta ei ole rajattu vanhuksiin, esimerkiksi alle 65-vuotiaita on sairaaloissa 20 %. Kuntouksen palveluihin kuuluu myös kotiutumista tukeva tiimi, joten asiakkuus ei siirry kotihoitoon aina heti kotiutuessa.

Kysyttiin:

- Miten saa asunnonmuutostöitä muistisairaille? Helsingissä on kolme kanavaa asunnonmuutostöille: Vammaispalvelulain mukaiset muutostyöt tehdään perhe- ja sosiaaliosaston vammaispalveluissa. Sosiaalihuoltolain mukaiset muutostyöt ovat varallisuusharkintaisia. Niissä otetaan huomioon myös sairauden luonne ja eteneminen. Lisäksi on ns. pieniä muutostöitä (max 500 €), joita usein tehdään kotiutumisvaiheessa. Suuri osa näistä on kynnyksien poistoa, WC-istuinten muutoksia ja kahvojen asentamista.
- Miten saa puheterapiaa ruotsiksi ikääntyneille? Sairaaloissa on ruotsinkielistä henkilökuntaa. Tarvittaessa terapia järjestetään kotiutumisen jälkeen maksusitoumuksella, mikä mahdollistaa ruotsinkieliset palvelut.
- Entä jos kotia ei saa esteettömäksi esim. hissittömyyden takia? Sosiaali- ja terveystoimi neuvoo, mutta on henkilön oma asia hankkia esteetön asunto. SAS-arviointi tehdään silloin, kun on kyse hoidon ja palvelujen tarpeesta.

Hannele Merivuori esitteli **aivoverenkiertohäiriöiden** moniammatillista kuntoutusta. [Diat liitteenä](#) Asiakaskunta on hieman nuorempaa kuin muualla Kuntossa. Kotiutumisprosentti on n. 80 % ja osa palaa työelämään. Neuropsykologinen kuntoutus on keskeisessä osassa. Sosiaalityöntekijöiden merkitys on suuri. - Keskusteltiin aivoverenkiertohäiriöiden ennaltaehkäisystä ja tunnistamisesta sekä työnantajien sitoutumisesta kuntoutusta tarvitseviin työntekijöihin.

Marja-Liisa Laakkonen esitteli **muistisairaiden kuntoutusta**: [Diat liitteenä](#) Viime aikoina on noussut esiin muun kuin lääketieteellisen kuntoutuksen merkitys. Ravitsemuksen ja liikunnan merkityksestä on vahvaa näyttöä. Samoin yksinäisyyden torjuminen on tärkeää. Kaikkein tehokkainta on monitekijäinen kuntoutus. Geriatriin traumakuntoutus on tarpeen, jos potilas on esim. saanut lonkkamurtuman kaatuessaan.

Yhteistyö palvelukeskusten kanssa on alkanut lupaavasti. Kahdessa palvelukeskuksessa on

muistisairaiden ryhmiä, joihin on koulutettu ohjaajat. Muistikoordinaattoreita on tällä hetkellä 11. Helsingin sosiaali- ja terveysviraston itsehoitosivut ovat kaikille avoimet.

Tuija Arvo esitteli **toimintakykyä edistäviä palveluja** Helsingin sosiaali- ja terveysvirastossa. [Diat liitteenä](#). Kotihoidossa on tehty liikkumissopimuksia melko suurelle osalle asiakkaista. Sekä kotona että hoitopaikassa on kuntoutumisen kannalta tärkeää tehdä mahdollisimman paljon itse, eikä niin että henkilökunta tekee puolesta. Kuitenkin odotukset kotihoitoa kohtaan ovat usein sitä, että toivotaan apua henkilökunnalta. Senioriliikunnalla on iso merkitys ja sitä järjestetään monien tahojen yhteistyönä. Vapaaehtoistoiminnalla, kuten liikuntakavereilla on tärkeä rooli toimintakyvyn ylläpidossa.

Keskustelussa todettiin ihmisten erilaisuus ja oikeus yksilöllisiin valintoihin vanhuusiässä: Vaikka esim. liikkuminen tiedetään elintärkeäksi, ei siihen voida ketään pakottaa.

3. Edellisen kokouksen muistio

Muistio oli jaettu asialistan liitteenä.

4. Sosiaali- ja terveysviraston ajankohtaiset asiat

- Juha Jolkkonen kertoi, että virastossa ollaan tekemässä palveluverkkosuunnitelmaa kevään aikana. Käyttösuunnitelmissa sovittuja toiminnallisia muutoksia toteutetaan. Koskelasta vähennetään paikkoja suunnitelman mukaan ja vapautuvilla voimavaroilla on tarkoitus avata palvelukeskus syksyllä.
- Virasto on kokoamassa verkostoa vanhuspalvelulain mukaisen, ikäihmisten hyvinvointia koskevan suunnitelman ”Stadin ikäohjelman” valmistelua varten. Juha toimii puheenjohtajana. Ohjelma tehdään tämän vuoden aikana. Verkostoon on kutsuttu 12 viraston edustajat. Nimettiin vanhusneuvoston kolme edustajaa: Sirpa A-S, Antti Henriksson ja Markus Löfström.

5. Muut asiat/ Ilmoitusasiat

- Kinaporin yleisötilaisuuden palaute: tilaisuutta pidettiin onnistuneena. Varataan jatkossa aikaa keskustelulle hieman enemmän. Todettiin, että pyritään tuomaan esiin vanhusneuvoston roolia ja mahdollisuuksia. Pyydetään tilaisuudesta kaupungin intranettiin tehty juttu internettiin.
- Todettiin päivitetty vanhusneuvoston toimintakalenteri keväälle 2014. Munkkiniemen yleisötilaisuuden ohjelma on tekeillä ja mainosta levitetään vanhusneuvoston lisäksi kaikkiin palvelukeskuksiin. Lisäksi sote-viraston viestinnän kautta tiedotusvälineille.
- Vanhusneuvoston esitettä on valmisteltu työvaliokunnassa. Luonnos on jaettu sähköpostitse vanhusneuvostolaisille kommentoitavaksi ja kommentit pyydetään viim. 28.2.2014 klo 12.
- Vanhusneuvostolaisille jaettiin raportti ”Arjen luotauksesta räätälöityihin palvelupaketteihin” Lauttasaaren asiakaskeineen palveluverkko-hanke (poissaolleille lähetetään postitse.)
- Kaupunginhallitus on myöntänyt vanhusneuvostolle v. 2014 määrärahasi 5500 €.

6. Seuraava kokous

Vanhusneuvoston seuraava kokous pidetään ke 19.3.2014 klo 14.00-16.00 Kallion virastotalossa, os. Toinen Linja 4, neuvotteluhuone 7 (3. krs)

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Kokouksen jälkeen oli tutustumiskierros Pertti Heikkilän opastamana.